

**EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2004/38/EF
af 29. april 2004**

om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret
til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område,
om ændring af forordning (EF) nr. 1612/68
og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF,
75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF.

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 12, 18, 40, 44 og 52,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg²,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget³,

efter proceduren i traktatens artikel 251⁴, og

ud fra følgende betragtninger:

---

¹ EFT C 270 E af 25.9.2001, s. 150.

² EFT C 149 af 21.6.2002, s. 46.

³ EFT C 192 af 12.8.2003, s. 17.

⁴ Europa-Parlamentets udtalelse af 11.2.2003 (EUT C 43 E af 19.2.2004, s. 42), Rådets fælles holdning af 5.12.2003 (EUT C 54 E af 2.3.2004, s. 12) og Europa-Parlamentets holdning af 10.3.2004 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

- (1) Unionsborgerskabet giver med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat i traktaten og i gennemførelsesbestemmelserne hertil, alle unionsborgere en primær og individuel ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område.
- (2) Den frie bevægelighed for personer er en af de grundlæggende friheder i det indre marked, der indebærer et område uden indre grænser, hvor denne frihed sikres i overensstemmelse med traktatens bestemmelser.
- (3) Unionsborgerskab bør være udgangspunktet for medlemsstaternes statsborgere, når de udøver deres ret til fri bevægelighed og ophold. Det er derfor nødvendigt at kodificere og foretage en gennemgang af eksisterende fællesskabsinstrumenter, der omhandler arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende, samt studerende og andre ikke-erhvervsaktive personer med henblik på at forenkle og styrke unionsborgernes ret til fri bevægelighed og ophold.

- (4) For at komme bort fra den sektoropdelte og fragmentariske tilgang til retten til at færdes og opholde sig frit og for at lette udøvelsen af denne ret bør der udarbejdes en samlet retsakt, der ændrer Rådets forordning (EØF) nr. 1612/68 af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet¹, og ophæver følgende retsakter: Rådets direktiv 68/360/EØF af 15. oktober 1968 om afskaffelse af restriktioner om rejse og ophold inden for Fællesskabet for medlemsstaternes arbejdstagere og deres familiemedlemmer², Rådets direktiv 73/148/EØF af 21. maj 1973 om ophævelse af rejse- og opholdsbegrænsninger inden for Fællesskabet for statsborgere i medlemsstaterne med hensyn til etablering og udveksling af tjenesteydelser³, Rådets direktiv 90/364/EØF af 28. juni 1990 om opholdsret⁴, Rådets direktiv 90/365/EØF af 28. juni 1990 om opholdsret for lønmodtagere og selvstændige, der er ophørt med erhvervsaktivitet⁵, og Rådets direktiv 93/96/EØF af 29. oktober 1993 om opholdsret for studerende.⁶
- (5) For at unionsborgerne kan udøve deres ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område på objektive betingelser, der sikrer frihed og værdighed, bør denne ret også indrømmes familiemedlemmer uanset nationalitet. Med henblik på dette direktiv bør definitionen af "familiemedlemmer" udvides, således at den også omfatter registrerede partnere, såfremt registreret partnerskab i henhold til værtslandets lovgivning betragtes som sidestillet med ægteskab.

---

¹ EFT L 257 af 19.10.1968, s. 2. Senest ændret ved forordning (EØF) nr. 2434/92 (EFT L 245 af 26.8.1992, s. 1).

² EFT L 257 af 19.10.1968, s. 13. Senest ændret ved tiltrædelsesakten af 2003.

³ EFT L 172 af 28.6.1973, s. 14.

⁴ EFT L 180 af 13.7.1990, s. 26.

⁵ EFT L 180 af 13.7.1990, s. 28.

⁶ EFT L 317 af 18.12.1993, s. 59.

-
- (6) For at opretholde familien som en enhed i bredere betydning og uden at dette anfægter forbuddet mod forskelsbehandling på grund af nationalitet bør situationen for de personer, der ikke er omfattet af dette direktivs definition af familiemedlemmer, og som derfor ikke automatisk har ret til indrejse og ophold i værtslandet, behandles af værtsmedlemsstaten på grundlag af deres nationale lovgivning med henblik på at afgøre, om de kan få tilladelse til indrejse og ophold under hensyntagen til deres tilknytning til unionsborgeren eller andre omstændigheder som f.eks. det, at de er økonomisk eller fysisk afhængige af unionsborgeren.
- (7) De formaliteter, der knytter sig til unionsborgeres frie bevægelighed på medlemsstaternes område, bør nøje defineres, uden at dette berører de bestemmelser, der gælder for national grænsekontrol.
- (8) Med henblik på at lette den frie bevægelighed for familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, bør de, der allerede har fået opholdskort, fritages for kravet om indrejsevisum som defineret i Rådets forordning (EF) nr. 539/2001 af 15. marts 2001 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav¹, eller i den nationale lovgivning, der finder anvendelse.
- (9) Unionsborgere bør have ret til ophold i indtil tre måneder i værtsmedlemsstaten, uden at der stilles andre betingelser eller kræves andre formaliteter end besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas, og uden at dette i øvrigt berører den gunstigere behandling af arbejdssøgende som anerkendt i EF-Domstolens praksis.

---

¹ EFT L 81 af 21.3.2001, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 453/2003 (EUT L 69 af 13.3.2003, s. 10).

- (10) Det bør imidlertid undgås, at personer, der gør brug af retten til ophold, bliver en urimelig byrde for værtsmedlemsstatens sociale system i den første opholdsperiode. Unionsborgeres og deres familiemedlemmers udøvelse af retten til ophold i perioder af mere end tre måneders varighed bør derfor underkastes betingelser.
- (11) Unionsborgernes grundlæggende og personlige ret til at tage ophold i en anden medlemsstat følger direkte af traktaten og kræver ikke opfyldelse af administrative procedurer.
- (12) For ophold af mere end tre måneders varighed bør medlemsstaterne have mulighed for at kræve, at unionsborgere registreres hos de kompetente myndigheder på opholdsstedet, godtgjort ved et bevis for registrering, der er udstedt med henblik herpå.
- (13) Kravet om opholdskort bør være begrænset til familiemedlemmer til en unionsborger, som ikke er statsborgere i en medlemsstat til ophold af mere end tre måneders varighed.
- (14) De dokumenter, som de kompetente myndigheder kræver for at udstede et bevis for registrering eller et opholdskort, bør være klart defineret for at undgå forskellig administrativ praksis eller forskellige fortolkninger, der kan udgøre en urimelig hindring for unionsborgeres og deres familiemedlemmers udøvelse af opholdsretten.

-
- (15) Familiemedlemmer bør sikres retsbeskyttelse i tilfælde af unionsborgerens død, opløsning af ægteskab eller et registreret partnerskabs ophør. Af hensyn til familielivet og den menneskelige værdighed, samt på visse betingelser for at undgå misbrug, er det derfor nødvendigt at træffe foranstaltninger for at sikre, at familiemedlemmer, der allerede opholder sig på værtsmedlemsstatens område, i sådanne tilfælde bevarer deres opholdsret udelukkende på et personligt grundlag.
- (16) Så længe personer med opholdsret ikke er en urimelig byrde for værtsmedlemsstatens sociale system, bør de ikke udsendes, og udsendelse bør derfor ikke være en automatisk følge af, at vedkommende benytter det sociale system. Værtsmedlemsstaten bør undersøge, om der er tale om midlertidige vanskeligheder, og tage hensyn til opholdets varighed, unionsborgerens personlige forhold og størrelsen af den ydede støtte for at fastslå, om vedkommende er blevet en urimelig byrde for dens sociale system, så der må træffes foranstaltninger til udsendelse. Der bør under ingen omstændigheder træffes udsendelsesforanstaltninger vedrørende arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende eller arbejdssøgende, således som disse er defineret af Domstolen, medmindre det sker af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed.
- (17) Tidsubegrænset ophold for unionsborgere, der har valgt at slå sig varigt ned i værtsmedlemsstaten, styrker følelsen af unionsborgerskab og er en afgørende faktor med hensyn til at fremme den sociale samhørighed, der er et af Unionens grundlæggende mål. Alle unionsborgere og deres familiemedlemmer bør derfor sikres ret til tidsubegrænset ophold, når de har opholdt sig i værtsmedlemsstaten i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i dette direktiv i en uafbrudt periode på fem år, og der ikke er truffet nogen udsendelsesforanstaltning.

-
- (18) For at være et egentligt middel til integration i samfundet i den værtsmedlemsstat, hvor unionsborgeren har taget ophold, bør retten til tidsubegrænset ophold, når den én gang er opnået, ikke være underkastet betingelser.
- (19) Visse særlige fordele for unionsborgere, der er arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende og for deres familiemedlemmer, som tillader disse personer at opnå ret til tidsubegrænset ophold, før de har opholdt sig fem år i værtsmedlemsstaten, bør bevares, da disse fordele udgør erhvervede rettigheder efter Kommissionens forordning (EØF) nr. 1251/70 af 29. juni 1970 om arbejdstageres ret til at blive boende på en medlemsstats område efter at have haft beskæftigelse dér¹ og Rådets direktiv 75/34/EØF af 17. december 1974 om retten for statsborgere i en medlemsstat til at blive boende på en anden medlemsstats område efter dér at have henholdsvis været arbejdstager og udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed².
- (20) Forbuddet mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet indebærer, at unionsborgere og deres familiemedlemmer, der er bosat i en medlemsstat på grundlag af dette direktiv, i værtsmedlemsstaten behandles på samme måde som medlemsstatens egne statsborgere på de områder, der er omfattet af traktaten, dog med forbehold for særlige bestemmelser, der udtrykkeligt er fastsat i traktaten og den afledte ret.

---

¹ EFT L 142 af 30.6.1970, s. 24.

² EFT L 14 af 20.1.1975, s. 10.

-
- (21) Værtsmedlemsstaten bør dog kunne bestemme, om den vil udbetale sociale ydelser i de første tre måneder af et ophold eller for arbejdssøgendes vedkommende i en længere periode, eller studiestøtte, herunder til erhvervsuddannelse, forud for erhvervelse af ret til tidsubegrænset ophold til andre unionsborgere end arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende eller personer, der har bevaret denne status, og deres familiemedlemmer .
- (22) Ifølge traktaten kan der indføres begrænsninger i udøvelsen af retten til fri bevægelighed og ophold af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed. For at præcisere de betingelser og procedurmæssige garantier, der gælder for afgørelser om nægtelse af indrejse eller udsendelse af unionsborgere og deres familiemedlemmer, bør dette direktiv erstatte Rådets direktiv 64/221/EØF af 25. februar 1964 om samordning af de særlige foranstaltninger, som gælder for udlændinge med hensyn til indrejse og ophold, og som er begrundet i hensynet til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed¹.
- (23) Udsendelse af unionsborgere og deres familiemedlemmer af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed er en foranstaltning, der kan være en alvorlig belastning for de personer, der har gjort brug af de traktatfæstede rettigheder og friheder, og som reelt er integreret i værtsmedlemsstaten. Omfanget af sådanne foranstaltninger bør derfor begrænses i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og under hensyntagen til graden af de pågældende personers integration, varigheden af deres ophold i værtsmedlemsstaten, deres alder, helbredstilstand, familiemæssige og økonomiske situation samt deres tilknytning til oprindelseslandet.

---

¹ EFT 56 af 4.4.1964, s. 850. Senest ændret ved direktiv 75/35/EØF (EFT L 14 af 20.1.1975, s. 14).

-
- (24) Følgelig gælder det, at jo stærkere unionsborgere og deres familiemedlemmer er integreret i værtsmedlemsstaten, desto stærkere bør beskyttelsen mod udsendelse være. Kun i ekstraordinære tilfælde, når det er bydende nødvendigt af hensyn til den offentlige sikkerhed, bør der kunne træffes foranstaltninger til udsendelse af unionsborgere, der har opholdt sig i mange år på værtsmedlemsstatens område, især hvis de er født og har opholdt sig der hele deres liv. Endvidere bør reglen om ekstraordinære tilfælde ligeledes gælde for foranstaltninger til udsendelse af mindreårige for at sikre deres tilknytning til deres familie i overensstemmelse med De Forenede Nationers konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder.
- (25) Der bør ligeledes nøje fastlægges proceduremæssige garantier for at sikre et højt beskyttelsesniveau for unionsborgere og deres familiemedlemmer i tilfælde af nægtelse af indrejse og ophold i en anden medlemsstat og for samtidig at sikre overholdelse af princippet om, at forvaltningsakter skal begrundes.
- (26) Unionsborgere og deres familiemedlemmer bør under alle omstændigheder have mulighed for domstolsprøvelse i tilfælde af nægtelse af indrejse og ophold i en anden medlemsstat.
- (27) Ifølge Domstolens praksis må medlemsstaterne ikke udstede livsvarige indrejseforbud for personer, der er omfattet af dette direktiv, hvorfor det bør bekræftes, at unionsborgere og deres familiemedlemmer, der har fået indrejseforbud på en medlemsstats område, har ret til at indgive ny ansøgning efter udløbet af en rimelig frist og under alle omstændigheder tre år efter at den endelige afgørelse om indrejseforbud er gennemført.

- (28) For at hindre misbrug og svig, især proformaægteskaber og andre former for forhold, der indgås udelukkende for at kunne udøve retten til fri bevægelighed og til ophold, bør medlemsstaterne have mulighed for at vedtage de nødvendige foranstaltninger.
- (29) Nationale regler, der er gunstigere, bør ikke berøres af dette direktiv.
- (30) Med henblik på at undersøge hvordan retten til fri bevægelighed og ophold yderligere kan lettes, bør Kommissionen udarbejde en rapport for at vurdere muligheden for at fremsætte forslag med henblik herpå, særligt hvad angår forlængelse af opholdsperioden uden betingelser.
- (31) Dette direktiv respekterer de grundlæggende rettigheder og friheder og overholder de principper, som bl.a. anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. I overensstemmelse med det forbud med forskelsbehandling, som charteret indeholder, bør medlemsstaterne gennemføre dette direktiv uden at forskelsbehandle de omfattede personer på grund af køn, race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et etnisk mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder eller seksuel orientering –

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL I

Almindelige bestemmelser

Artikel 1

Område

I dette direktiv fastlægges:

- a) betingelserne for udøvelse af retten til fri bevægelighed og ophold i medlemsstaterne for unionsborgere og deres familiemedlemmer
- b) unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til tidsubegrænset ophold i medlemsstaterne
- c) begrænsningerne for udøvelse af rettighederne efter a) og b) af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- 1) "unionsborger": enhver person, der er statsborger i en medlemsstat.

- 2) "familiemedlem":
- a) ægtefælle
  - b) partner, med hvem en unionsborger har indgået et registreret partnerskab i medfør af en medlemsstats lovgivning, hvis lovgivningen i værtsmedlemsstaten sidestiller et registreret partnerskab med ægteskab, samt under overholdelse af betingelserne i værtsmedlemsstatens relevante lovgivning
  - c) direkte efterkommere samt direkte efterkommere af ægtefællen eller partneren som defineret i litra b), som ikke er fyldt 21 år, eller som forsørges af unionsborgeren,
  - d) slægtninge i opstigende linje samt slægtninge i opstigende linje til ægtefællen eller partneren som defineret i litra b), som forsørges af unionsborgeren.
- 3) "værtsmedlemsstat": den medlemsstat, hvortil unionsborgeren rejser med henblik på at udøve retten til fri bevægelighed og ophold.

Artikel 3

Berettigede personer

1. Dette direktiv finder anvendelse på enhver unionsborger, der rejser til eller tager ophold i en anden medlemsstat end den, hvor vedkommende er statsborger, samt familiemedlemmer som defineret i artikel 2, nr. 2, der ledsager unionsborgeren eller slutter sig til denne.

2. Uden at det berører de pågældendes personlige ret til fri bevægelighed og ophold og i overensstemmelse med den nationale lovgivning skal værtsmedlemsstaten lette indrejse og ophold for følgende personer:

- a) alle andre familiemedlemmer uanset nationalitet, der ikke er omfattet af bestemmelserne i artikel 2, nr. 2, hvis disse i det land, de ankommer fra, forsørges af eller hører til den unionsborgers husstand, der er hovedindehaveren af retten til ophold, eller hvor alvorlige helbreds- mæssige grunde gør det absolut nødvendigt, at unionsborgeren personligt plejer familiemedlemmet
- b) den partner, med hvem unionsborgeren har en behørigt dokumenteret varig tilknytning.

Værtsmedlemsstaten foretager en grundig undersøgelse af de personlige omstændigheder og begrundet afslag på ansøgning om indrejse eller ophold over for de pågældende.

KAPITEL II

Ret til ud- og indrejse

Artikel 4

Ret til udrejse

1. Uden at dette berører de bestemmelser for rejsedokumenter, der gælder ved national grænsekontrol, har alle unionsborgere, der er i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas, samt deres familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, men som er i besiddelse af et gyldigt pas, ret til at forlade en medlemsstats område for at rejse til en anden medlemsstat.
2. Personer, der er omfattet af stk. 1, kan ikke pålægges visumpligt eller en lignende forpligtelse ved udrejse.
3. Medlemsstaterne udsteder og fornyer i overensstemmelse med deres nationale lovgivning identitetskort eller pas til deres statsborgere, der udtrykkeligt angiver indehaverens statsborgerskab.
4. Passet skal mindst være gyldigt i alle medlemsstater og i de lande, der er direkte transitlande mellem disse. Foreskriver lovgivningen i en medlemsstat ikke udstedelse af identitetskort, skal gyldigheden af passet ved udstedelse eller fornyelse være på mindst fem år.

Artikel 5

Ret til indrejse

1. Uden at dette berører de bestemmelser for rejsedokumenter, der gælder ved national grænsekontrol, giver medlemsstaterne unionsborgere, der er i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas, ret til at indrejse på deres område, og giver familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, ret til at indrejse på deres område, hvis de er i besiddelse af et gyldigt pas.

Unionsborgere kan ikke pålægges visumpligt eller en lignende forpligtelse ved indrejse.

2. Familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, kan kun pålægges pligt til at være i besiddelse af et indrejsevisum i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 539/2001 eller i givet fald den nationale lovgivning. Med henblik på dette direktiv medfører besiddelse af et gyldigt opholdskort jf. artikel 10, at sådanne familiemedlemmer er fritaget for kravet om visum.

Medlemsstaterne bistår disse personer med henblik på udstedelsen af de nødvendige visa. Disse visa udstedes så hurtigt så muligt efter en hasteprocedure og er gratis.

3. Værtslandet påstempler ikke indrejse eller udrejse i pas, der tilhører et familiemedlem, der ikke er statsborger i en medlemsstat, såfremt den pågældende person foreviser et opholdskort, jf. artikel 10.

4. Hvis unionsborgeren eller et familiemedlem, som ikke er statsborger i en medlemsstat, ikke er i besiddelse af de krævede rejsedokumenter eller de eventuelt krævede visa, giver den berørte medlemsstat disse personer enhver rimelig mulighed for inden for en rimelig frist at opnå eller fremskaffe de nødvendige dokumenter, eller få bekræftet eller på anden måde godtgjort, at de er omfattet af retten til fri bevægelighed og ophold, inden der træffes afgørelse om tilbagesendelse.

5. Den pågældende medlemsstat kan forpligte den berørte person til at anmelde sin tilstedeværelse på dens område inden for en rimelig frist, der ikke er udtryk for forskelsbehandling. Ved misligholdelse af denne forpligtelse kan der pålægges sanktioner, der står i rimeligt forhold til overtrædelsen, og som ikke må indebære forskelsbehandling.

KAPITEL III

Ret til ophold

Artikel 6

Ret til ophold i indtil tre måneder

1. Unionsborgere har ret til frit at tage ophold på en anden medlemsstats område for en periode på højst tre måneder uden andre betingelser eller formaliteter end kravet om at være i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas.
2. Stk. 1 finder ligeledes anvendelse på familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, og som ledsager eller slutter sig til en unionsborger, hvis de er i besiddelse af et gyldigt pas.

Artikel 7

Retten til ophold i mere end tre måneder

1. Enhver unionsborger har ret til at opholde sig på en anden medlemsstats område i mere end tre måneder, hvis den pågældende:
  - a) er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i værtsmedlemsstaten, eller
  - b) råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmer, således at opholdet ikke bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system, og er omfattet af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten, eller
  - c) – er indskrevet ved en privat eller offentlig institution, der er godkendt eller som finansieres af værtsmedlemsstaten i medfør af dennes lovgivning eller administrative praksis, med henblik på dér som hovedaktivitet at følge en uddannelse, herunder en erhvervsuddannelse, og
– er omfattet af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten, og ved en erklæring eller på anden tilsvarende måde, efter den pågældende persons eget valg godtgør over for den relevante nationale myndighed, at vedkommende råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmer, således at opholdet ikke bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system, eller

-
- d) er et familiemedlem, der ledsager eller slutter sig til en unionsborger, der opfylder betingelserne i litra a), b) eller c).
2. Retten til ophold, jf. stk. 1, omfatter også familiemedlemmer til en unionsborger, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, når disse ledsager eller slutter sig til unionsborgeren i værtsmedlemsstaten, og unionsborgeren opfylder betingelserne i stk. 1, litra a), b) eller c).
3. Med henblik på anvendelsen af stk. 1, litra a), bevarer en unionsborger, der ikke længere er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, sin status som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, hvis den pågældende:
- a) er midlertidig uarbejdsdygtig som følge af sygdom eller ulykke
  - b) er uforskyldt arbejdsløs efter at have haft lønnet beskæftigelse i mere end et år, og dette er behørigt konstateret, og vedkommende tilmelder sig arbejdsformidlingen som arbejdssøgende
  - c) er uforskyldt arbejdsløs efter udløbet af en tidsbegrænset ansættelseskontrakt af mindre end et års varighed eller uforskyldt har mistet sit arbejde i løbet af de første tolv måneder, og dette er behørigt konstateret, og den pågældende tilmelder sig arbejdsformidlingen som arbejdssøgende. I det tilfælde bevarer den pågældende sin status som arbejdstager i mindst seks måneder
  - d) påbegynder en erhvervsuddannelse. Medmindre personen er uforskyldt arbejdsløs, kan status som arbejdstager dog kun bevares, hvis der er en forbindelse mellem den tidligere erhvervs-mæssige beskæftigelse og den omhandlede uddannelse.

4. Uanset stk. 1, litra d) og stk. 2 har kun ægtefællen, den registrerede partner som omhandlet i artikel 2, stk. 2, litra b), og forsørgelsesberettigede børn ret til ophold som familiemedlemmer til en unionsborger, der opfylder betingelserne i stk. 1, litra c). Artikel 3, stk. 2, finder anvendelse på den pågældendes slægtninge i opstigende linje, samt slægtninge i opstigende linje til den pågældendes ægtefælle eller registrerede partner, når de forsørges af unionsborgeren.

Artikel 8

Administrative formaliteter for unionsborgere

1. For ophold ud over tre måneder kan værtslandet kræve, at unionsborgere lader sig registrere hos de kompetente myndigheder, jf. dog artikel 5, stk. 5.
2. Fristen for registrering skal være på mindst tre måneder fra indrejsdatoen. Der udstedes straks bevis for registrering. På beviset anføres den registrerede persons navn og adresse samt datoen for registreringen. Ved misligholdelse af forpligtelsen til at lade sig registrere kan der pålægges sanktioner, der står i rimeligt forhold til overtrædelsen, og som ikke må indebære forskelsbehandling.
3. Med henblik på udstedelse af beviset for registrering kan medlemsstaterne udelukkende kræve, at
  - unionsborgere som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra a), foreviser et gyldigt identitetskort eller pas, en bekræftelse fra arbejdsgiveren for ansættelsen eller et ansættelsesbrev eller et bevis for, at vedkommende udøver selvstændig erhvervsvirksomhed

-
- unionsborgere som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra b), foreviser et gyldigt identitetskort eller pas samt dokumentation for, at de opfylder betingelserne i litra b)
  - unionsborgere som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra c), foreviser et gyldigt identitetskort eller pas og dokumentation for at være tilmeldt en anerkendt institution og være dækket af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici, samt fremlægger den i artikel 7, stk. 1, litra c, omhandlede erklæring eller tilsvarende dokumentation. Medlemsstaterne kan ikke kræve, at der i nævnte erklæring angives et bestemt beløb.
4. Medlemsstaterne må ikke fastsætte et bestemt beløb, som de anser for at svare til "tilstrækkelige midler", men de skal tage hensyn til den pågældendes personlige situation. Beløbet må under ingen omstændigheder være højere end det niveau, der giver værtsmedlemsstatens egne statsborgere mulighed for at modtage sociale ydelser, eller når dette kriterium ikke kan anvendes, end den laveste sociale pension, der udbetales i værtslandet.
5. Med henblik på udstedelse af beviset for registrering til unionsborgeres familiemedlemmer, der selv er statsborgere i en medlemsstat, kan medlemsstaterne kræve forevisning af følgende dokumenter:
- a) et gyldigt identitetskort eller pas
  - b) et dokument, der attesterer, at der består en familiemæssig tilknytning eller et registreret partnerskab

- c) hvor det er relevant, bevis for registrering for den unionsborger, de ledsager eller slutter sig til
- d) i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra c) og d), dokumentation for, at de dér omhandlede betingelser er opfyldt
- e) i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, litra a), et dokument udstedt af den kompetente myndighed i hjemlandet eller det land, de ankommer fra, der attesterer, at de forsørges af unionsborgeren eller er medlemmer af dennes husstand, eller dokumentation for, at der foreligger alvorlige helbredsmæssige grunde, der gør det absolut nødvendigt, at unionsborgeren personligt plejer familiemedlemmet
- f) i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, litra b), dokumentation for, at der består en varig tilknytning til unionsborgeren.

Artikel 9

Administrative formaliteter for familiemedlemmer,
der ikke er statsborgere i en medlemsstat

1. Medlemsstaterne udsteder opholdskort til unionsborgeres familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, hvis opholdet forventes at vare i mere end tre måneder.
2. Fristen for at ansøge om opholdskort skal være på mindst tre måneder fra indrejsedatoen.

3. Ved misligholdelse af forpligtelsen til at ansøge om opholdskort kan der pålægges sanktioner, der står i rimeligt forhold til overtrædelsen og ikke indebærer forskelsbehandling.

Artikel 10

Udstedelse af opholdskort

1. Retten til ophold for unionsborgeres familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, fastslås ved udstedelse af et dokument "opholdskort for familiemedlem til en unionsborger" senest seks måneder efter indgivelse af ansøgning. Der udstedes straks kvittering for indgivelse af ansøgning om opholdskort.
2. Med henblik på udstedelse af opholdskort kræver medlemsstaterne forevisning af følgende dokumenter:
  - a) et gyldigt pas
  - b) et dokument, der attesterer, at der består en familiemæssig tilknytning eller et registreret partnerskab
  - c) bevis for registrering, eller hvis der ikke findes nogen registreringsordning, enhver anden dokumentation for ophold i værtsmedlemsstaten for den unionsborger, de ledsager eller slutter sig til

-
- d) i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra c) og d), dokumentation for, at de dér omhandlede betingelser er opfyldt
- e) i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, litra a), et dokument udstedt af den kompetente myndighed i hjemlandet eller det land, de ankommer fra, der attesterer, at de forsørges af unionsborgeren eller er medlemmer af dennes husstand, eller dokumentation for, at der foreligger alvorlige helbredsmæssige grunde, der gør det absolut nødvendigt, at unionsborgeren personligt plejer familiemedlemmet
- f) i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, litra b), dokumentation for, at der består en varig tilknytning til unionsborgeren.

Artikel 11

Opholdskortets gyldighed

1. Det opholdskort, der er omhandlet i artikel 10, stk. 1, er gyldig i fem år efter udstedelsen eller for unionsborgerens påtænkte opholdsperiode, hvis denne periode er mindre end fem år.
2. Opholdskortets gyldighed berøres ikke af midlertidigt fravær af en varighed på højst seks måneder i et år eller fravær af længere varighed på grund af aftjening af værnepligt eller af ét fravær på højst tolv på hinanden følgende måneder af vægtige grunde som graviditet og fødsel eller alvorlig sygdom, studier eller erhvervsuddannelse eller udstationering på en anden medlemsstats område eller i et tredjeland.

Artikel 12

Bevarelse af familiemedlemmers ret til ophold i tilfælde af unionsborgerens død eller udrejse

1. En unionsborgers død eller udrejse fra værtsmedlemsstaten berører ikke retten til ophold for familiemedlemmer, der er statsborgere i en medlemsstat, jf. dog andet afsnit.

Før de pågældende personer opnår ret til tidsubegrænset ophold, skal de dog opfylde betingelserne i artikel 7, stk. 1, litra a), b), c) eller d).

2. Familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, mister ikke deres ret til ophold, hvis den unionsborger, de er knyttet til, afdør ved døden, for så vidt de har haft ophold i værtsmedlemsstaten som familiemedlemmer i mindst et år inden unionsborgerens død, jf. dog andet afsnit.

Før de pågældende personer opnår ret til tidsubegrænset ophold, er deres ret til ophold fortsat betinget af, at de kan godtgøre, at de er arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende, eller at de råder over tilstrækkelige midler til sig selv og deres familiemedlemmer, således at deres ophold ikke bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system, og at de har en sygeforsikring i værtsmedlemsstaten, der dækker alle risici, eller at de i værtsmedlemsstaten har status som familiemedlem til en person, der opfylder disse krav. "Tilstrækkelige midler" er defineret i artikel 8, stk. 4.

Sådanne familiemedlemmers ret til ophold bevares udelukkende på et personligt grundlag.

3. Hvis en unionsborger udrejser fra værtsmedlemsstaten eller afgår ved døden, bevarer unionsborgerens børn eller den person, som har den faktiske forældremyndighed, uanset nationalitet, retten til ophold, hvis børnene opholder sig i værtsmedlemsstaten og er tilmeldt en uddannelsesinstitution, indtil de har afsluttet deres studier.

Artikel 13

Bevarelse af familiemedlemmers ret til ophold i tilfælde af skilsmisse eller omstødelse af ægteskabet eller det registrerede partnerskabs ophør

1. Unionsborgeres skilsmisse, omstødelse af ægteskab, eller ophør af den pågældendes registrerede partnerskab som omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra b), berører ikke retten til ophold for familiemedlemmer til unionsborgere, der er statsborgere i en medlemsstat, jf. dog andet afsnit.

Før de pågældende personer opnår ret til tidsubegrænset ophold, skal de dog opfylde betingelserne i artikel 7, stk. 1, litra a), b), c) eller d).

-
2. Skilsmisse, omstødelse af ægteskabet eller ophør af det registrerede partnerskab som omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra b), betyder ikke, at familiemedlemmer til unionsborgere, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, mister deres ret til ophold, jf. dog andet afsnit:
- a) hvis ægteskabet eller det registrerede partnerskab ved begyndelsen af proceduren til skilsmisse eller omstødelse eller ophør af det registrerede partnerskab som omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra b), har varet i mindst tre år, heraf mindst ét år i værtsmedlemsstaten
  - b) hvis forældremyndigheden til unionsborgerens børn er overdraget en ægtefælle eller en partner, der ikke er statsborger i en medlemsstat, efter aftale mellem ægtefællerne eller partnerne som omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra b), eller ved en retsafgørelse
  - c) hvis der foreligger en særlig vanskelig situation, og ægtefællen eller partneren f.eks. har været udsat for vold i hjemmet, mens ægteskabet eller det registrerede partnerskab stadig bestod, eller
  - d) hvis den ægtefælle eller partner, der ikke er statsborger i en medlemsstat, efter aftale mellem ægtefællerne eller partnerne som omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra b), eller ved en retsafgørelse er tilkendt ret til samvær med et mindreårigt barn, og retten har fundet, at samværet skal finde sted i medlemsstaten, så længe dette samvær skønnes at være nødvendigt.

Før de pågældende personer opnår ret til tidsubegrænset ophold, er deres ret til ophold fortsat betinget af, at de kan godtgøre, at de er arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende, eller at de råder over tilstrækkelige midler til sig selv og deres familiemedlemmer, således at deres ophold ikke bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system, og at de har en sygeforsikring i værtsmedlemsstaten, der dækker alle risici, eller at de i værtsmedlemsstaten har status som familiemedlem til en person, der opfylder disse krav. "Tilstrækkelige midler" er defineret i artikel 8, stk. 4.

Sådanne familiemedlemmers ret til ophold bevares udelukkende på et personligt grundlag.

Artikel 14

Bevarelse af retten til ophold

1. Unionsborgere og deres familiemedlemmer, har ret til ophold som omhandlet i artikel 6, så længe de ikke bliver en urimelig byrde for værtsmedlemsstatens sociale system.
2. Unionsborgere og deres familiemedlemmer har ret til ophold som omhandlet i artikel 7, 12 og 13, såfremt de opfylder de i disse artikler opstillede betingelser.

Hvis der i særlige tilfælde er rimelig tvivl om, hvorvidt unionsborgeren eller dennes familiemedlemmer opfylder betingelserne i artikel 7, 12 og 13, kan medlemsstaterne undersøge, om disse betingelser er opfyldt. En sådan undersøgelse foretages dog ikke systematisk.

3. Unionsborgeres og deres familiemedlemmers benyttelse af værtsmedlemsstatens sociale system må ikke automatisk medføre foranstaltninger til udsendelse af de pågældende personer.
4. Uanset stk. 1 og 2 og med forbehold af kapitel VI må der under ingen omstændigheder iværksættes foranstaltninger til udsendelse af unionsborgere eller deres familiemedlemmer, hvis:
  - a) unionsborgerne er arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende, eller
  - b) unionsborgerne er rejst ind på værtslandets område for at søge beskæftigelse. I så fald må unionsborgerne og deres familiemedlemmer ikke udsendes, så længe det kan dokumenteres, at unionsborgerne fortsat søger arbejde og har reelle muligheder for at blive ansat.

Artikel 15

Proceduremæssige garantier

1. Procedurerne i artikel 30 og 31 finder tilsvarende anvendelse på alle afgørelser om begrænsning af bevægelsesfriheden for unionsborgere eller deres familiemedlemmer, som er begrundet i andre hensyn end den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed.
2. Udløbet af gyldighedsperioden for det pas eller identitetskort, der har muliggjort indrejse i værtsmedlemsstaten, og udstedelsen af bevis for registrering eller opholdskort kan ikke i sig selv begrunde udsendelse fra værtsmedlemsstaten.
3. Værtsmedlemsstaten må ikke lade den i stk. 1 omhandlede udsendelsesafgørelse ledsage af et indrejseforbud.

KAPITEL IV

Ret til tidsubegrænset ophold

Afsnit I

Adgang til ret til tidsubegrænset ophold

Artikel 16

Generelle regler for unionsborgere og deres familiemedlemmer

1. Unionsborgere, der lovligt har haft ophold fem år i træk i værtsmedlemsstaten, har ret til tidsubegrænset ophold på dets område. Denne ret er ikke underlagt betingelserne i kapitel III.
2. Stk. 1 finder ligeledes anvendelse på familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, men som i fem år i træk lovligt har boet sammen med unionsborgeren.
3. Opholdets uafbrudte karakter berøres ikke af midlertidige fravær, der ikke tilsammen overstiger seks måneder om året, og heller ikke af fravær af længere varighed på grund af værnepligt, eller af ét fravær på højst tolv på hinanden følgende måneder af vægtige grunde som f.eks. graviditet og fødsel, alvorlig sygdom, studier eller erhvervsuddannelse eller udstationering på en anden medlemsstats område eller i et tredjeland.

4. Når der er opnået ret til tidsubegrænset ophold, mistes denne ret kun ved fravær fra værtsmedlemsstaten af en varighed på to på hinanden følgende år.

Artikel 17

Undtagelser for personer, der ikke længere har erhvervmæssig beskæftigelse
i værtsmedlemsstaten, herunder deres familiemedlemmer

1. Som en undtagelse fra artikel 16 har følgende personer ret til tidsubegrænset ophold i værtsmedlemsstaten, selv om de ikke har haft fast ophold der i fem år i træk:

a) arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende, der, når de ophører med at være erhvervsaktive, har nået den alder, som er fastsat i værtsmedlemsstatens lovgivning for ret til alderspension, eller som ophører med at være arbejdstagere og går på førtidspension, når de mindst har været erhvervmæssigt beskæftiget i værtsmedlemsstaten i de foregående tolv måneder og har haft fast ophold i den pågældende medlemsstat i mere end tre år i træk.

Hvis lovgivningen i værtsmedlemsstaten ikke giver visse kategorier af selvstændige ret til alderspension, betragtes aldersbetingelsen som opfyldt, når de pågældende personer er fyldt 60 år.

b) arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende, der efter at have haft fast ophold i værtsmedlemsstaten i mere end to år i træk, ophører med at være erhvervsaktive som følge af vedvarende uarbejdsdygtighed.

Hvis denne uarbejdsdygtighed er en følge af en arbejdsulykke eller en erhvervssygdom, der giver den pågældende ret til en ydelse, som helt eller delvis betales af en myndighed i værtsmedlemsstaten, stilles der ingen krav om opholdets varighed.

- c) arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende, der efter tre års uafbrudt erhvervsaktivitet og fast ophold i værtsmedlemsstaten, er beskæftiget som arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende i en anden medlemsstat, og samtidig beholder deres ophold i den første værtsmedlemsstat, som de pågældende personer i princippet vender tilbage til hver dag eller mindst en gang om ugen.

Med henblik på erhvervelse af de rettigheder, der er omhandlet i litra a) og b), betragtes perioder med erhvervsaktivitet på den medlemsstats område, hvor den pågældende er erhvervsaktiv, som tilbagelagt på værtsmedlemsstatens område.

Perioder med uforskyldt arbejdsløshed, der er behørigt bekræftet af den kompetente arbejdsformidling, eller perioder uden arbejde, som den pågældende person ikke har indflydelse på, samt fravær fra arbejde eller ophør på grund af sygdom eller ulykke, betragtes som perioder med beskæftigelse.

2. Betingelserne vedrørende opholdets og beskæftigelsens varighed i stk. 1, litra a), og betingelserne vedrørende opholdets varighed i stk. 1, litra b), gælder ikke, hvis arbejdstagerens eller den selvstændige erhvervsdrivendes ægtefælle eller partner, jf. artikel 2, nr. 2, litra b), er statsborger i værtsmedlemsstaten eller har mistet sit statsborgerskab i værtsmedlemsstaten som følge af ægteskabet med den pågældende person.

3. Familiemedlemmer til en arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, der har fast ophold hos denne i værtsmedlemsstaten, har uanset nationalitet ret til tidsubegrænset ophold i værtsmedlemsstaten, hvis den pågældende arbejdstager eller selvstændige erhvervsdrivende selv har erhvervet ret til tidsubegrænset ophold dér på grundlag af stk. 1.
4. Hvis en arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende afgår ved døden, mens vedkommende er erhvervsaktiv, men endnu ikke har erhvervet ret til tidsubegrænset ophold i værtsmedlemsstaten efter stk. 1, har den pågældendes familiemedlemmer, som opholder sig hos ham på værtsmedlemsstatens område, ret til tidsubegrænset ophold i værtsmedlemsstaten, hvis:
- a) arbejdstageren eller den selvstændige erhvervsdrivende har haft fast ophold i værtsmedlemsstaten i to år i træk på datoen for dødsfaldet
  - b) dødsfaldet skyldes en arbejdsulykke eller en erhvervssygdom, eller
  - c) den efterlevende ægtefælle har mistet sit statsborgerskab i værtsmedlemsstaten som følge af ægteskab med den pågældende arbejdstager eller selvstændige erhvervsdrivende.

Artikel 18

Erhvervelse af ret til tidsubegrænset ophold for visse familiemedlemmer,
der ikke er statsborgere i en medlemsstat

Når familiemedlemmer til unionsborgere som omhandlet i artikel 12, stk. 2 og artikel 13, stk. 2, opfylder de deri fastsatte betingelser, opnår de ret til tidsubegrænset ophold efter lovligt at have haft ophold i fem år i træk i værtsmedlemsstaten, jf. dog artikel 17.

Afsnit II

Administrative formaliteter

Artikel 19

Bevis for ret til tidsubegrænset ophold for unionsborgere

1. Medlemsstaterne udsteder efter ansøgning fra unionsborgere, der har erhvervet ret til tidsubegrænset ophold, et bevis herfor efter at have kontrolleret varigheden af vedkommendes ophold.
2. Bevis for ret til tidsubegrænset ophold udstedes så hurtigt som muligt.

Artikel 20

Tidsubegrænset opholdskort for familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat

1. Medlemsstaterne udsteder inden for en frist på seks måneder efter indgivelse af ansøgning et tidsubegrænset opholdskort til familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, når de har ret til tidsubegrænset ophold. Det tidsubegrænsede opholdskort fornyes automatisk hvert tiende år.
2. Ansøgningen om tidsubegrænset opholdskort skal indgives, før opholdskortet udløber. Ved misligholdelse af forpligtelsen til at ansøge om tidsubegrænset opholdskort kan der pålægges sanktioner, der står i rimeligt forhold til overtrædelsen og ikke indebærer forskelsbehandling.
3. Afbrydelser af opholdet, der ikke overstiger to år i træk, berører ikke det tidsubegrænsede opholdskorts gyldighed.

Artikel 21

Opholdets uafbrudte karakter

1. Opholdets uafbrudte karakter kan med henblik på dette direktiv godtgøres med ethvert bevismiddel, der anvendes i værtsmedlemsstaten. Opholdets uafbrudte karakter afbrydes af enhver behørigt gennemført udsendelsesafgørelse vedrørende den pågældende.

KAPITEL V

Fælles bestemmelser for ret til ophold og ret til tidsubegrænset ophold

Artikel 22

Geografisk anvendelsesområde

Retten til ophold og retten til tidsubegrænset ophold gælder på hele værtsmedlemsstatens område. Medlemsstaterne må kun indføre geografiske begrænsninger for retten til ophold og retten til tidsubegrænset ophold, hvis der også gælder sådanne begrænsninger for medlemsstatens egne statsborgere.

Artikel 23

Tilknyttede rettigheder

Unionsborgeres familiemedlemmer, som har ret til ophold eller ret til tidsubegrænset ophold i en medlemsstat, har uanset nationalitet ret til dér at tage arbejde eller nedsætte sig som selvstændige erhvervsdrivende.

Artikel 24

Ligebehandling

1. Med forbehold af specifikke bestemmelser, der udtrykkeligt fremgår af traktaten og den afledte ret, anvendes traktatens bestemmelser uden forskelsbehandling på alle unionsborgere, der i henhold til dette direktiv opholder sig i værtsmedlemsstaten, og på værtsmedlemsstatens egne statsborgere. Denne ligebehandling gælder også familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, men som har ret til ophold eller ret til tidsubegrænset ophold.
2. Uanset stk. 1 er værtsmedlemsstaten ikke forpligtet til at tillægge ret til sociale ydelser i de første tre måneder af et ophold eller eventuelt i den længere periode, der er omhandlet i artikel 14, stk. 4, litra b), eller til, forud for erhvervelse af ret til tidsubegrænset ophold, at yde studiestøtte, herunder støtte til erhvervsuddannelse, i form af stipendier eller lån, til andre personer end arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og personer, der har bevaret denne status, samt deres familiemedlemmer.

Artikel 25

Generelle bestemmelser om opholdsdokumenter

1. Besiddelse af et bevis for registrering, jf. artikel 8, et bevis for ret til tidsubegrænset ophold, et bevis for indgivelse af ansøgning om opholdskort for familiemedlemmer, et opholdskort eller et tidsubegrænset opholdskort kan under ingen omstændigheder stilles som betingelse for udøvelse af en rettighed eller gennemførelse af en administrativ handling, idet den pågældende med en hvilken som helst anden type dokumentation kan godtgøre at være omfattet af de pågældende rettigheder.

2. De dokumenter, der er nævnt i stk. 1, udstedes gratis eller mod betaling af et beløb, der ikke er højere end de gebyrer og afgifter, som værtslandets egne statsborgere betaler for udstedelse af lignende dokumenter.

Artikel 26

Kontrol

Medlemsstaterne kan kontrollere, om en eventuel forpligtelse for udlændinge i henhold til national ret til altid at kunne forevise bevis for registrering eller opholdskort, overholdes, for så vidt samme forpligtelse gælder over for deres egne statsborgere med hensyn til forevisning af identitetskort. Hvis denne forpligtelse misligholdes, kan medlemsstaterne anvende de samme sanktioner som dem, de anvender for deres egne statsborgere, når forpligtelsen til at kunne forevise identitetskort ikke overholdes.

KAPITEL VI

Begrænsninger i retten til indrejse og ophold af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed

Artikel 27

Generelle principper

1. Med forbehold af bestemmelserne i dette kapitel kan medlemsstaterne begrænse den frie bevægelighed og ophold for en unionsborger eller et familiemedlem uanset nationalitet af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed. Der må ikke lægges økonomiske betragtninger til grund.

2. Foranstaltninger truffet af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed skal være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og kan udelukkende begrundes i vedkommendes personlige adfærd. En tidligere straffedom kan ikke i sig selv begrunde anvendelsen af sådanne foranstaltninger.

Den personlige adfærd skal udgøre en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse. Begrundelser, der ikke vedrører den individuelle sag, eller som har generel præventiv karakter, må ikke anvendes.

3. For at undersøge, om den pågældende udgør en risiko for den offentlige orden eller sikkerhed, kan værtsmedlemsstaten, når den skønner det påkrævet, i forbindelse med udstedelsen af bevis for registrering eller, hvor der ikke findes nogen registreringsordning, senest tre måneder efter indrejsen på dets område eller fra den dato, hvor den pågældende har anmeldt sin tilstedeværelse på området, jf. artikel 5, stk. 5, eller i forbindelse med udstedelsen af opholdskort anmode oprindelsesmedlemsstaten og eventuelt andre medlemsstater om oplysninger om den pågældendes eventuelle tidligere straffe. Sådanne forespørgsler må ikke antage systematisk karakter. Den adspurgte medlemsstat skal besvare forespørgslen inden for en frist på to måneder.

4. Den medlemsstat, der har udstedt passet eller identitetskortet, skal uden særlige formaliteter lade indehaveren, der er blevet udsendt fra en anden medlemsstat af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, indrejse på sit område, selv om dokumentet måtte være udløbet, eller indehaverens statsborgerskab anfægtes.

Artikel 28

Beskyttelse mod udsendelse

1. Værtsmedlemsstaten skal, før den træffer afgørelse om udsendelse med begrundelse i den offentlige orden eller sikkerhed, bl.a. tage hensyn til varigheden af den pågældendes ophold på værtsmedlemsstatens område, den pågældendes alder, helbredstilstand, familiemæssige og økonomiske situation, samt sociale og kulturelle integration i værtsmedlemsstaten og tilknytning til hjemlandet.
2. Værtsmedlemsstaten må ikke træffe en udsendelsesafgørelse vedrørende en unionsborger eller dennes familiemedlemmer, uanset nationalitet, når de har opnået ret til tidsubegrænset ophold på værtsmedlemsstatens område, medmindre det skyldes alvorlige hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed.
3. Der må ikke træffes en udsendelsesafgørelse i forhold til en unionsborger, medmindre afgørelsen er bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed som fastlagt af medlemsstaten, hvis de:
  - a) har haft ophold i værtsmedlemsstaten i de ti forudgående år, eller
  - b) er mindreårige, medmindre udsendelsen er nødvendig af hensyn til barnets tarv som fastlagt i De Forenede Nationers konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder.

Artikel 29

Offentlig sundhed

1. De eneste sygdomme, der kan begrunde foranstaltninger, der begrænser den frie bevægelighed, er de sygdomme, der er potentielt epidemiske ifølge relevante instrumenter fra Verdenssundhedsorganisationen, samt andre smitsomme infektionssygdomme eller parasitære sygdomme, for så vidt værtsmedlemsstaten har truffet beskyttelsesforanstaltninger mod dem for egne statsborgere.
2. Sygdomme, der opstår efter de første tre måneder efter ankomstdatoen, kan ikke begrunde en udsendelse af landet.
3. Værtsmedlemsstaten kan, hvis der foreligger begrundet formodning, inden for de første tre måneder efter ankomstdatoen, kræve at personer, der har ret til ophold, underkastes en gratis lægeundersøgelse for at fastslå, at de ikke lider af de sygdomme, der er omhandlet i stk. 1. Sådanne lægeundersøgelser må dog ikke gennemføres systematisk.

Artikel 30

Meddelelse af afgørelser

1. Alle afgørelser, der træffes i henhold til artikel 27, stk. 1, meddeles de pågældende personer skriftligt på en måde, der giver dem mulighed for at forstå afgørelsens indhold og virkning.
2. De præcise og fuldstændige oplysninger om hensynet til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, der danner grundlaget for en sådan afgørelse, meddeles de pågældende personer, medmindre hensynet til statens sikkerhed er til hinder herfor.

3. I meddelelsen angives det, til hvilken rets- eller forvaltningsmyndighed der kan indgives klage, samt fristen herfor og i givet fald fristen for at forlade medlemsstaten. Medmindre der er tale om behørigt begrundede hastetilfælde, skal fristen for at forlade medlemsstaten være på mindst en måned regnet fra datoen for meddelelsen.

Artikel 31

Proceduremæssige garantier

1. Når der vedrørende en person træffes en hvilken som helst afgørelse begrundet i hensynet til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, har den pågældende adgang til domstolsprøvelse og i givet fald administrativ prøvelse af afgørelsen i værtsmedlemsstaten.

2. Hvis den administrative klage over en udsendelsesafgørelse eller anmodningen om domstolsprøvelse ledsages af en anmodning om en midlertidig afgørelse om at udsætte afgørelsens gennemførelse, må den faktiske udsendelse fra medlemsstaten ikke finde sted, før der er truffet beslutning om den midlertidige afgørelse, medmindre

– udsendelsesafgørelsen bygger på en tidligere retsafgørelse

- de pågældende personer tidligere har haft adgang til domstolsprøvelse, eller
- udsendelsesafgørelsen er bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed, jf. artikel 28, stk. 3.

3. I forbindelse med prøvelsen undersøges det, om afgørelsen er lovligt truffet, og der tages stilling til de faktiske forhold og omstændigheder, der begrundet den påtænkte foranstaltning. Det sikres herved, at afgørelsen står i rimeligt forhold navnlig til de krav, der følger af artikel 28.

4. Medlemsstaterne kan beslutte, at den pågældende person ikke må opholde sig i landet, så længe sagen prøves, men de må ikke forbyde den pågældende person at føre sit forsvar personligt, medmindre hans fremmøde kan skabe alvorlige forstyrrelser for den offentlige orden eller sikkerhed, eller sagen vedrører afslag på en anmodning om indrejse i medlemsstaten.

Artikel 32

Varigheden af et indrejseforbud

1. Personer, der af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed bliver nægtet adgang til en medlemsstats område, kan indgive en ansøgning om ophævelse af indrejseforbuddet efter udløbet af en rimelig frist afhængig af omstændighederne, dog under alle omstændigheder efter tre år regnet fra gennemførelsen af den endelige afgørelse om indrejseforbud, der er gyldigt truffet i overensstemmelse med fællesskabsretten, under påberåbelse af enhver ændring af de forhold, der begrundede udstedelsen af indrejseforbuddet.

Den pågældende medlemsstat skal tage stilling til denne ansøgning inden for en frist på seks måneder regnet fra indgivelsen.

2. Personer, der er omfattet af stk. 1, må ikke rejse ind i medlemsstaten, så længe ansøgningen behandles.

Artikel 33

Udsendelse som straf eller retlig følgevirkning

1. Værtsmedlemsstaten kan kun træffe udsendelsesafgørelse som straf eller som retlig følgevirkning til en fængselsstraf, hvis betingelserne i artikel 27, 28 og 29 er opfyldt.

2. Hvis en udsendelsesafgørelse i henhold til stk. 1 gennemføres mere end to år efter, at den blev truffet, skal den berørte medlemsstat efterprøve, om den pågældende fortsat udgør en reel trussel for den offentlige orden eller sikkerhed, og den skal vurdere, om forholdene har ændret sig siden den oprindelige udsendelsesafgørelse blev truffet.

KAPITEL VII

Afsluttende bestemmelser

Artikel 34

Oplysning

Medlemsstaterne informerer om unionsborgernes og deres familiemedlemmers rettigheder og pligter på de områder, som dette direktiv omfatter, især ved hjælp af informationskampagner gennem nationale og lokale medier og andre kommunikationsmidler.

Artikel 35

Misbrug af rettigheder

Medlemsstaterne kan træffe de nødvendige foranstaltninger til at nægte, ophæve eller tilbagekalde rettigheder i henhold til dette direktiv, når der er tale om misbrug af rettigheder eller om svig, som f.eks. proformaægteskab. Sådanne foranstaltninger skal stå i rimeligt forhold til misbruget og være omfattet af de proceduremæssige garantier i artikel 30 og 31.

Artikel 36

Sanktioner

Medlemsstaterne fastlægger de sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af de nationale bestemmelser, som vedtages til gennemførelse af dette direktiv, og træffer enhver fornøden foranstaltning til at sikre deres iværksættelse. Sanktionerne skal være effektive og stå i rimeligt forhold til overtrædelsen. Medlemsstaterne giver senest den ...* Kommissionen meddelelse om disse bestemmelser og enhver senere ændring meddeles snarest muligt.

Artikel 37

Gunstigere nationale bestemmelser

Dette direktiv berører ikke love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne, der er gunstigere for de personer, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 38

Ophævelse

1. Artikel 10 og 11 i forordning (EØF) nr. 1612/68 ophæves med virkning fra ...*.
2. Direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF ophæves med virkning fra ....*

---

* To år efter dette direktivs ikrafttræden.

3. Henvisninger til de ophævede bestemmelser betragtes som henvisninger til dette direktiv.

Artikel 39

Rapport

Kommissionen forelægger senest den ...*, Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om anvendelsen af dette direktiv, eventuelt ledsaget af nødvendige forslag, særlig om muligheden for at forlænge den periode i hvilken unionsborgere og deres familiemedlemmer kan tage ophold i værtsmedlemsstaten uden betingelser. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen de oplysninger, der er nødvendige for udarbejdelsen af denne rapport.

Artikel 40

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden den ...**.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

---

* Fire år efter dette direktivs ikrafttræden.

** To år efter dette direktivs ikrafttræden.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv, samt en sammenligningstabel over bestemmelserne i dette direktiv og de tilsvarende bestemmelser i den vedtagne nationale lovgivning.

Artikel 41

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.

Artikel 42

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 29. april 2004.

På Europa-Parlamentets vegne

P. COX
Formand

På Rådets vegne

M. McDOWELL
Formand